

Raadsinformatiebrief

Nr. :
Reg.nr. : 12.0118
B&W verg. : 7-02-2012

Onderwerp:Jaarverslag leerplicht 2010-2011

1) Status

In het licht van de actieve informatieplicht informeren wij U over de stand van zaken met betrekking tot de beleidsuitvoering van het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet en de Wet op de Regionale meld- en Coördinatiefunctie (RMC) in het schooljaar 2010-2011.

2) Samenvatting

In het beleidsplan 'Voorrang voor jeugd 2010-2014' is duurzame arbeidsparticipatie één van de speerpunten. Het behalen van een startkwalificatie geeft jongeren een betere uitgangspositie om duurzaam deel te nemen op de arbeidsmarkt. Het team Leerplicht/RMC van de afdeling Jeugd en Onderwijs heeft als taak om het behalen van een startkwalificatie te controleren en te bevorderen. Om dit te bereiken zet het team Leerplicht/RMC in op het voorkomen en terugdringen van schoolverzuim en op de aanpak van voortijdig schoolverlaten. In het schooljaar 2010-2011 is het aantal leerlingen waarover een relatief verzuim melding is afgedaan nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van het schooljaar 2009-2010. De officiële vaststelling van het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters in een schooljaar vindt een jaar later plaats. In het schooljaar 2009-2010 had de gemeente 400 nieuwe voortijdig schoolverlaters.

3) Wij bieden u dit stuk ter informatie aan.

Steller : Endendijk
Tel. : (073) 615 91 99
E-mail : l.endendijk@s-hertogenbosch.nl

4) Aanleiding

In het beleidsplan 'Voorrang voor jeugd 2010-2014' is één van de speerpunten duurzame arbeidsparticipatie. Jongeren met een startkwalificatie hebben meer kansen om duurzaam te participeren op de arbeidsmarkt. Een voortijdig schoolverlater is een jongere die niet in het bezit is van een startkwalificatie en die niet bij een school staat ingeschreven. Dit is een HAVO, VWO-diploma of een MBO-diploma vanaf niveau 2. In deze raadsinformatiebrief wordt aangegeven hoe het met de Bossche jeugd in het schooljaar 2010-2011 is gegaan op het gebied van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten. Het uitgebreide jaarverslag leerplicht 2010-2011 is als bijlage toegevoegd.

Binnen de gemeente heeft team Leerplicht/RMC de taak om te controleren en te bevorderen dat kinderen/jongeren tussen de 5 en 23 jaar een startkwalificatie behalen. Op 1 januari 2011 telde de gemeente 19.961 kinderen en jongeren in de leeftijd van 5 tot en met 17 jaar waarvoor de Leerplichtwet geldt. Er waren 8.231 jongeren in de leeftijd van 18 tot 23 jaar, voor hen geldt de Wet op de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC).

5) Inhoud

Schooljaar 2010-2011

Relatief verzuim

Eén van de voortekenen van voortijdig schoolverlaten is relatief schoolverzuim. Van relatief verzuim is sprake als een leerling zonder geldende redenen les- of praktijktijd verzuimt. Relatief verzuim valt uiteen in signaalverzuim en luxe verzuim. Signaal verzuim is ongeoorloofde afwezigheid die zich uit in spijbelgedrag en/of regelmatig te laat komen. Luxeverzuim houdt in dat een leerplichtige leerling zonder toestemming van de schooldirectie of de leerplichtambtenaar buiten de schoolvakantie afwezig is, (vaak) met vakantie als oorzaak.

Wanneer een kind/jongere meer dan 16 uur in 4 weken verzuimt dan is de school verplicht om dit te melden bij het landelijk verzuimloket van Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). De meldingen die binnen komen bij DUO worden dagelijks doorgegeven aan de gemeente waar de leerling woonachtig is. Als een melding binnenkomt bij leerplicht, worden de leerlingen en zijn ouders/verzorgers uitgenodigd voor een gesprek. In dit gesprek wordt bepaald welke problematiek er schuilt achter het verzuim. Afhankelijk van de problemen worden er afspraken gemaakt met de leerling en ouders/verzorgers. Indien nodig kan leerplicht de leerling doorverwijzen naar hulpverlening. Wanneer de leerling en/of de ouders/verzorgers zich niet houden aan de gemaakte afspraken, kan leerplicht een waarschuwing geven, doorverwijzen naar Halt of een proces-verbaal opmaken tegen de leerling en/of de ouders/verzorgers. Het afgelopen schooljaar hebben de leerplichtambtenaren spreekuren gehouden op alle voortgezet onderwijs scholen. Jongeren, die minder dan 16 uur in 4 weken verzuimen of te laat komen, worden in een vroege fase door leerplichtambtenaren op school aangesproken. Dit is bedoeld als preventie om ergere mate van verzuim te voorkomen. Verder merkt leerplicht de laatste jaren dat relatief verzuim steeds meer veroorzaakt wordt door complexe problemen. Het afhandelen van een casus neemt daardoor meer tijd en capaciteit in beslag.

In het schooljaar 2010-2011 zijn 821 relatief verzuimmeldingen binnengekomen bij leerplicht. Deze hebben betrekking op 734 leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs. In het schooljaar 2009-2010 ging het om 888 relatief verzuimmeldingen over 723 leerlingen. Het aantal verzuimmeldingen is het afgelopen jaar licht

gedaald.

Absoluut verzuim

Wanneer een leerplichtige jongere niet staat ingeschreven bij een onderwijsinstelling en geen startkwalificatie heeft, is er sprake van absoluut verzuim. De aanmelding van een leerling op school is de verantwoordelijkheid van de ouders/verzorgers. Het registratiesysteem van leerplicht is gekoppeld aan de gemeentelijke basis administratie (GBA). Dagelijks wordt er een koppeling gemaakt. Als uit deze koppeling blijkt dat een leerplichtig kind/jongere niet staat ingeschreven op een onderwijsinstelling, dan krijgen de ouders/verzorgers een brief met het verzoek om aan te geven op welke onderwijsinstelling het kind is ingeschreven. Als blijkt dat een kind niet is ingeschreven of als de ouders/verzorgers niet op de brief reageren, dan roept leerplicht de ouders/verzorgers en het kind op voor een gesprek. In dit gesprek wordt besproken waarom het kind niet staat ingeschreven. Met de ouders/verzorgers worden afspraken gemaakt om het kind zo snel mogelijk in te schrijven op een onderwijsinstelling. Voldoen ouders niet aan de afspraken dan wordt een proces-verbaal opgemaakt.

In bijzondere gevallen kunnen ouders een verzoek indienen voor een vrijstelling van inschrijvingsplicht. Leerplicht kan (bijvoorbeeld als sprake is van lichamelijke of psychische problemen of vanwege het volgen van onderwijs in het buitenland) een vrijstelling geven voor de inschrijving bij een onderwijsinstelling. De ouders/verzorgers moeten hiervoor een gemotiveerd verzoek indienen. De leerplichtambtenaar gaat bij de besluitvorming uit van wat het beste voor de jongere is.

In het schooljaar 2010-2011 was er sprake van 17 absoluut verzuim leerlingen. In 13 van deze casussen is een proces verbaal opgemaakt. De overige casussen waren aan het einde van het afgelopen schooljaar nog in behandeling. Dit komt doordat absoluut verzuim gedurende het schooljaar kan ontstaan, bijvoorbeeld bij verhuizing naar onze gemeente.

Het afgelopen schooljaar zijn 119 vrijstellingen door leerplicht afgegeven. In het schooljaar 2009-2010 waren het er 104. De stijging komt doordat er dit jaar meer vrijstellingen zijn verstrekt in verband met lichamelijke of psychische problemen.

Voortijdig schoolverlaten (RMC)

Een voortijdig schoolverlater is een jongere in de leeftijd van 12 tot 23 jaar die niet in het bezit is van een startkwalificatie en die niet bij een school is ingeschreven, óf die wel bij een school is ingeschreven maar de lessen gedurende een aaneengesloten periode van ten minste een maand niet meer volgt.

In 2008 is er een convenant voortijdig schoolverlaten ondertekend tussen het ministerie OCW, de gemeenten van de regio Brabant Noordoost (met als centrumgemeente 's-Hertogenbosch), het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs. Doel van het convenant is om tussen 2008 en 2012 het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters terug te brengen met 40%. De nulmeting is het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters in het schooljaar 2005-2006. Voor onze gemeente zijn dit er 499. De officiële vaststelling van het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters over een schooljaar vindt een jaar later plaats. In het najaar 2012 zijn de gegevens over het schooljaar 2010-2011 beschikbaar. In het schooljaar 2009-2010 had de gemeente 400 nieuwe voortijdig schoolverlaters. Dit is een daling van 19,8% ten opzichte van de nulmeting. Met deze resultaten staan we landelijk vergeleken op de 12^e plek binnen de G31 gemeenten. Als regio Brabant Noordoost is de daling van het aantal voortijdig schoolverlaters -24,9%. Met dit resultaat staan we landelijk op een 9^e plek van de 39 regio's.

In het Traject Op Maat worden jongeren, tussen de 18 en 27 jaar zonder startkwalificatie, werk of uitkering, geholpen en ondersteund bij het vinden en volgen van een opleiding of een baan. In het schooljaar 2010- 2011 hebben 155 jongeren een T.O.M. traject gevolgd. Het schooljaar ervoor hebben 117 jongeren een traject gevolgd. Van deze 155 jongeren zijn er 47 uitgestroomd naar school, 43 naar werk, zijn 20 jongeren verwezen naar Wajong of WSW, zitten er 34 in traject en zijn er 11 uitgevallen.

Het kabinet heeft aangegeven dat zij de aanpak voortijdig schoolverlaten na de huidige convenant periode willen doorzetten. Het streven is om in 2016 het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters terug te brengen naar landelijk maximaal 25.000. Hiervoor wordt een nieuw convenant opgesteld. Om het convenant 2013-2016 goed voor te bereiden heeft het ministerie OCW besloten om het huidige convenant met een jaar te verlengen. Het doel van de verlenging van het convenant blijft de daling van 40% van het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters.

In het voorjaar 2012 wordt het nieuwe convenant voortijdig schoolverlaten ondertekend. Op dit moment is de regeling van het convenant nog niet bekend. Verschillen met het huidige convenant zijn in ieder geval, een aanpassing in de meetsystematiek. Nu wordt het resultaat in een absoluut aantal aangegeven, in het nieuwe convenant wordt gewerkt met een prestatiesubsidie op basis van procentuele VSV-normen. Dit om de groei en krimp van scholen mee te nemen in de berekening en om resultaatafspraken te kunnen maken met verschillende onderwijs niveaus (onderbouw, bovenbouw VMBO, bovenbouw HAVO/VWO, MBO1, MBO2 en MBO3/4). En de centrumgemeenten krijgen een sterkere regierol op de procesgang en de inhoud van het convenant en de uitvoering ervan.

Doelen en aandachtspunten voor schooljaar 2011-2012

In het collegevoorstel uitvoeringsplan voortijdig schoolverlaten 2010-2014 is aangegeven, dat de ambitie van de gemeente is dat jongeren tot 23 jaar ten minste een startkwalificatie behalen en dat er voor iedere jongere een passende (Bossche) school, stageplek en leerbaan is. Om aan deze ambitie te werken, wordt vanuit leerplicht/RMC het huidige schooljaar naast de reguliere werkzaamheden extra ingezet op de volgende punten.

Jongerenloket: Een nieuw uitgangspunt van het jongerenloket is jongeren toe te leiden naar duurzame arbeid. Om dit te bereiken hebben jongeren scholing nodig. Om jongeren te informeren, adviseren over scholing en te helpen bij het vinden van een school en/of leerbaan is het RMC sinds dit schooljaar 2011-2012 werkzaam in het jongerenloket.

Verstevigen RMC: Per januari 2012 worden de uren dat het RMC zijn taken uitvoert op het Koning Willem 1 College uitgebreid om zo het verzuim van 18-plus leerlingen nog beter aan te pakken. Verder wordt in de eerste helft 2012 een pilot uitgevoerd vanuit het RMC samen met T.O.M. en het jongerenloket om jongeren, die voortijdig schoolverlater zijn en geen of een laag inkomen hebben, outreachend te benaderen. En het RMC gaat de werkrelaties met de ROC buiten de gemeente verstevigen om het verzuim en de uitval van Bossche 18-plus leerlingen op deze scholen tegen te gaan.

Opstellen en ondertekenen nieuwe convenant voortijdig schoolverlaten 2013-2016: Samen met het onderwijs (voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs) en de regiogemeenten uit de regio Brabant Noordoost wordt het nieuwe convenant voortijdig opgesteld en begin 2012 ondertekend. De gemeente heeft hierin als contactgemeente van het ministerie OCW een regie rol.

Werksschool: Opstarten van de werkschool. De werkschool heeft als doel jongeren uit het praktijkonderwijs, het voortgezet speciaal onderwijs en MBO niveau 1 die niet in staat zijn om een startkwalificatie te behalen en die de aansluiting missen naar de arbeidsmarkt toe te leiden naar arbeid. Het streven is om de best passende werkplek te realiseren waarbij regulier werk bovenaan staat. Op deze manier wordt voorkomen dat deze jongeren uitkeringsafhankelijk worden. Ook is de werkschool er voor het uitwisselen en delen van kennis en expertise in de regio én voor het ondersteunen van scholen bij de uitvoering van nazorg. De werkschool is een netwerk van betrokken partijen die met inbreng van eigen instrumenten en middelen een passend aanbod kunnen doen.

Burgemeester en wethouders van 's-Hertogenbosch,
De secretaris, De burgemeester,

mr. drs. I.A.M. Woestenbergh

mr. dr. A.G.J.M. Rombouts

Bijlagen: Jaarverslag Leerplicht 2010-2011

Ter inzage: